

De teksten IV en V

De teksten IV en V handelen beide over waarzeggerij met behulp van dobbelstenen.

- Tekst IV is vrijwel geheel overgeleverd, maar het slot ontbreekt.
- Tekst V is helaas maar circa een kwart bewaard, waaronder de inleiding. Deze tekst lijkt een versie te zijn van het bekende werk van de ṛṣi Garga, *Pāśaka-kevalī* (*de goddelijke leer van de dobbelstenen*). Deze Garga is een oude astronoom die behoort tot de laatste periode van de Vedische literatuur.¹ Van zijn ‘manual’ zijn drie verschillende versies bekend die allemaal op één tekst terug moeten gaan. Die drie versies dateren allemaal van na ca. 400. De tekst in het Bower-manuscript lijkt zo oud, dat hij wel eens van de 2e eeuw zou kunnen dateren. En dan staat deze tekst misschien wel heel dichtbij de originele Garga-tekst!²

De dobbelstenen zullen waarschijnlijk botjes van dieren geweest zijn (talus of astragalus: het sprongbeen van een geit of een schaaap?), langwerpige met vier zijden, of noten van de bibhitaki-boom of de haritaki-boom³. Ze hadden blijkbaar vier kanten, want alleen de cijfers 1, 2, 3 en 4 worden genoemd. De voorspellingen worden gedaan op basis van de cijfercombinaties. De voorspellende waarde van deze cijfercombinaties is door de goden via de rishi's aan de mensen gegeven om er hun profijt mee te doen. Met name Rudra, Śiva, Viṣṇu en de windgoden worden als ‘schenkers’ genoemd.

Naar wie ging je toe als je wilde weten wat de goden met je voor hadden? Hoewel er zeker een rol zal zijn weggelegd voor de brahmanen die de Veda's hadden bestudeerd (en m.n. de astronomen/numerologen), wordt in tekst IV ook een groep tovenaressen genoemd, de zogenaamde *mātaraṅga*-vrouwen⁴, die heel kundig waren in het voorspellen van de toekomst. Ze lijken een soort ‘heksen’-rol te hebben vervuld in het oude India.

Tijdens een bezoek aan een brahmaan die de kunst van het waarzeggen beheerste, of aan een waarzegster werden altijd eerst de goden aangeroepen (met de bedoeling ze gunstig te stemmen zodat ze de waarheid zouden laten zien). En daarna werden dan de dobbelstenen gegooid.

Ik geef eerst het begin van tekst IV:

Wees gegroet **nandirudreśvara** (= de gelukkige heer Rudra)!

Wees gegroet **ācārya's** (= leraren)!

Wees gegroet **īśvara** (= de grote godheid, de grote ziel)!

Wees gegroet **māṇibhadra** (= een prins van de Yaksha's, die altijd bereid is mensen die in moeilijkheden verkeren te helpen)!

Wees gegroet alle **yakṣa's** (= spirituele wezens)!

Wees gegroet alle goden!

Wees gegroet **śiva**!

¹ Het is mogelijk dat deze astronoom Garga ook de auteur is van een van de hymnen van de Rig Veda (VI.47).

² Zie Hoernle, p. xciiiv-xciv.

³ *Terminalia bellerica* of de *Terminalia chebula*.

⁴ Het woord *mātaraṅga* betekent: *de vrijwillig gaande*. Het is de naam van de mythische moeder van het olifantenras, maar ook een naam voor een courtesane of prostituee.

Wees gegroet **ṣaṣṭī** (= de goddelijke moeder, de vrouw van Śiva)⁵!
Wees gegroet **prajāpati** (= het werkzame aspect van Brahma, de heer der schepping)!
Wees gegroet **rudra** (= stormgod)!
Wees gegroet **vaiśrāvaṇa** (= Kubera, de god van de weelde)!
Wees gegroet **marut's** (= windgoden)!
Wees gegroet!

Laat de dobbelstenen vallen met het beoogde doel⁶! *Hili! Hili!*
Laat ze vallen zoals dat past bij de vaardigheden van **Kumbhakāri**⁷, de **mātanga**-vrouw!
Bij de waarheid van alle zieners, bij de waarheid van alle scholen, bij hun waarheid en waar zij in overeen stemmen, laat **Śiva** verklaren wat verloren is en wat bewaard is, rust en problemen, winst en verlies, overwinning en ondergang, svāhā⁸!
Bij de heilige **Nārāyaṇa**⁹, bij de beschermende godheid en bij de rishi's berust de waarheid van het orakel, de waarheid van de waarzeggerij. Laat de dobbelstenen openlijk vallen! Svāhā¹⁰! Laat de waarheid gezien worden!
De uitkomst van de magische formules en medicinale kruiden en voorspellingen (...) is ver verwijderd van de onwaarheid.
Ter ere van de god Viṣṇu.

[En dan begint de duiding van de dobbelstenen]

1. **444** Wees gegroet! **Janārdana**¹¹ is verheugd over u. U bent een uitstekend man. Al uw vijanden zullen gedood worden. Wat U zult wensen, dat zal gedaan worden.
2. Een **navikṛi**: **333**: U zult noch zorgen noch vermoeidheid ervaren. En evenmin zult u angsten hebben, geen grote en geen kleine.
3. Een **paṭṭabandha**: **222**: Zelfs temidden van het volledige genot van alle wensen, kan iemands geluk bedreigd worden. Maar zodra dat gebeurt, kan God uw zorgen doen afnemen.
4. Een **kālaviddhi**: **111**: Uw intelligentie is verkeerd bezig. (...) Wat u onderneemt zal geen vruchten voortbrengen.

En nu het begin van tekst V:

Ik groet **Janārdana**¹², de heer van de wereld, door wie de waarheid van deze waarzeggerij is verordend. Wat goddelijk is (...) dat wordt verklaard, zoals het is begrepen door goede mannen. Tekens op de palmen en het voorhoofd, het goede en slechte lot, leven en dood, kortweg alles wat mensen kan overkomen is hier verklaard door de **Maruts**¹³. Deze bezwering is samengesteld door de

⁵ Deze goddelijke moeder is een aspect van Durgā/Kali, die de kinderen beschermt en aan wie op de zesde dag na de bevalling geofferd moet worden.

⁶ Het doel is; de waarzeggerij.

⁷ Dit lijkt een eigenaam te zijn.

⁸ De betekenis van dit woord is 'Moge er heil op rusten'. Het is vergelijkbaar met het christelijke 'Amen'.

⁹ Met deze titel 'grote heer' wordt hier Viṣṇu bedoeld.

¹⁰ De betekenis van dit woord is 'Moge er heil op rusten'. Het is vergelijkbaar met het christelijke 'Amen'.

¹¹ **Janārdana** (lett.: *hij die de mensen pijnigt*) is een van de vele namen van Viṣṇu. Hij is de strenge rechter die de mensen naar de hel stuurt. Soms wordt hij ook aangeroepen om voorspoed en redding te geven.

¹² Zie vorige noot.

¹³ De **Maruts** zijn de windgoden, ook wel als de gelukbrengers beschouwd.

rishi's en is bedoeld om gebruikt te worden door hen die op de berg **Meru**¹⁴ wonen. Daarom zijn de **Maruts** en anderen uitverkoren om deze bezwering te gebruiken. Hij gaat als volgt:

Oh, gij, zuivere, zuivere, vlekkeloze godin! Oh, godin! Dat wat waar is, dat wat goed is, laat dat zien aan ons. Het menselijk oog kan falen, het goddelijk oog zal zegevieren. Het menselijk oor kan falen, het goddelijk oor zal zegevieren. Het menselijke reukvermogen kan falen, het goddelijke reukvermogen zal zegevieren. De menselijke tong kan falen, de goddelijke tong zal zegevieren. Oh, gij, Mālī, draagster van de ketting, gij draagster van de ketting¹⁵! Svāhā¹⁶!

En dan volgt hoe de cijfercombinaties geïnterpreteerd moeten worden.

De voorspellingen in de twee teksten zijn soms geheel verschillend. Als voorbeeld geef ik de interpretaties van de combinaties 414, 144 en 441 uit beide teksten (de toelichtingen in IV zijn vrijwel altijd korter dan die in V).

¹⁴ De *Meru* (of *Kailash*) is de naam van de mythische berg die het centrum van het heelal vormt. De planeten cirkelen in een baan rond deze berg, die geheel uit goud en edelstenen bestaat. Op de top ervan woont Brahman en deze plek is een ontmoetingsplaats voor de goden. De vier belangrijkste rivieren (waaronder de Indus en de Ganges) ontspringen hier.

¹⁵ Met *Mālī* of *Malinī* wordt Durga (Kali) bedoeld, de vrouw van Śiva, die een ketting draagt van schedels. Zij is de heerseres over de kosmische wetten van het universum.

¹⁶ De betekenis van dit woord is 'Moge er heil op rusten'. Het is vergelijkbaar met het christelijke 'Amen'.

Tekst IV

- 441 U bevindt zich in een comfortabele positie. Er is geen reden om bang te zijn. Ik zie ook een overwinning. U zult genieten van het samenzijn met vrouwen die bedreven zijn in de kunst der liefde. U hebt van geen enkele kant iets te vrezen.
- 144 Uw huidige positie is niet stabiel. Er is geen comfort en geen vooruitgang op het punt van vriendschappen, maar het zal beter worden, zelfs als U door de goden belemmerd wordt in uw activiteiten. Daar is geen twijfel aan.
- 414 Er is een strijd met de koning. Er wordt getornd aan de wetten en het gezag. Maar U hebt uw voordeel binnen. Daarom zult U zeker het recht en de orde respecteren.

Tekst V

- 441 Tweemaal vier en één – als de dobbelstenen zo gevallen zijn, dan zult U zeker vrienden verliezen en u zult moeilijkheden en grote problemen krijgen. En helaas de sterren hebben het niet goed met u voor. Noch de zaken van uw ouderlijk huis, noch die van uzelf zullen voorspoedig verlopen. En het zal ook niet goed gaan met dat wat u in uw hart koestert en waar u zich zorgen om maakt. Denk maar aan iets anders, want dat waar u mee bezig bent, wordt niet gerealiseerd. U zult vijf jaar lang in moeilijkheden verkeren en geen vreugde kennen. En dit zal voor u een teken zijn: er is een vlekje aan de onderkant van uw rug.
- 144 Als de één eerst komt en dan tweemaal vier, dan zult U in Uw zaken voorspoed bereiken en rijkdom. De familiegod, de god Maheśvara, de grote god¹⁷, zal u gunstig gezind zijn. Eer en aanbid hem en onderhoud zijn diensten. Uw winst zal heel groot zijn; daar is geen twijfel over. En dit zal u een teken zijn: er is een zweer op uw billen. En in uw slaap zult u veel praten. (...)
- 414 Vier, één in het midden, vier aan het einde. (...) Datgene waaraan u denkt, kan inderdaad de vooruitgang bevorderen. Maar u respecteert uw vader en uw moeder niet, en uw vrienden en verwanten niet, en u aanbidt uw voorvaderen niet en Śiva niet, de godheid van uw gezin. Daarom zult u geen van de goede zaken waaraan u denkt, verwerven. Maar als Śiva gunstig wordt gestemd, zal hij u vrede geven en dat wat uw hart begeert.

¹⁷ Een aanduiding voor Śiva